

DBN-16080002030505 Seat No. _____

**M. Com. (Sem. III) (CBCS) (WEF-2016)
Examination**

June - 2022

**Advanced Business Statistics-3
(Old Course)**

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(3) આંકડાશાસ્ત્રીય કોષ્ટકો વિનંતીથી આપવામાં આવશે.

- 1 (a) આગણન માટેની મહત્તમ વિસંભાવનાની રીત સમજાવો. 10
(b) સમજાવો : બિંદુ આગણન અને અંતરાલ આગણન. 7.5
- 2 (a) સમજાવો : 10
(i) નિરાકરણીય પરિકલ્પના અને વૈકલ્પિક પરિકલ્પના.
(ii) સાર્થકતાની કક્ષા.
(b) સમજાવો : પ્રકાર - I અને પ્રકાર - 2 ભૂલો. 7.5
- 3 (a) X^2 વિતરણના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો. 10
(b) ગુરુનિદર્શ પરીક્ષણો અને લઘુનિદર્શ પરીક્ષણો વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7.5
- 4 (a) T વિતરણના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો. 10
(b) ટૂંકનોંધ લખો : F વિતરણ. 7.5
- 5 (a) પરિકલ્પના પરીક્ષણની પદ્ધતિ સમજાવો. 10
(b) બે નિરપેક્ષ નિદર્શોની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે : 7.5
નિદર્શ	કદ	મધ્યક	પ્ર.વિ.
I	121	84	10
II	81	81	12
- 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ $H_0 : \mu_1 = \mu_2$ નું પરીક્ષણ કરો.

- 6 ચાર સિક્કાઓ 160 વખત ઉછાળવામાં આવ્યા અને છાપની સંખ્યાનું 17.5
વિતરણ નીચે પ્રમાણે મેળવાયું :
છાપની સંખ્યા : 0 1 2 3 4
આવૃત્તિ : 17 52 54 31 6
સિક્કાઓ અનભિનત છે તે પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો.
- 7 બે પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી લીધેલા નિદર્શો નીચે પ્રમાણે છે. સમષ્ટિના વિચરણો 17.5
સમાન છે તે પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો.
નિદર્શ-1 : 2 8 6 10 8 8 6 3 1 3
નિદર્શ-2 : 5 7 4 1 2 8 3 9 6
- 8 (a) સમજાવો : 10
(i) કુશ્કલ વાલિસ પરીક્ષણ.
(ii) વિલકોક્ષન સંજ્ઞા ક્રમાંક પરીક્ષણ.
(b) પ્રાયલીય અને અપ્રાયલીય પરીક્ષણો વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7.5

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Answer any four questions.
(3) Statistical tables will be given on request.

- 1 (a) Explain the maximum likelihood method of estimation. 10
(b) Explain point estimation and interval estimation. 7.5
- 2 (a) Explain : 10
(i) Null hypothesis and alternative hypothesis.
(ii) Level of significance.
(b) Explain : Type - I and Type - 2 errors. 7.5
- 3 (a) State properties and uses of X^2 distribution. 10
(b) Explain the difference between large sample tests 7.5
and small sample tests.
- 4 (a) State properties and uses of T distribution. 10
(b) Write short note on F distribution. 7.5

- 5 (a) Explain procedure for testing of hypothesis. **10**
 (b) For two independent samples the following information is obtained. **7.5**
Sample	Size	Mean	S.D.
I	121	84	10
II	81	81	12
- Test the $H_0 : \mu_1 = \mu_2$ at 5% level of significance.
- 6 Four coins are tossed for 160 times and the distribution of number of heads are obtained as follows : **17.5**
No. of heads	0	1	2	3	4
Frequency	17	52	54	31	6
- Test the hypothesis that coins are unbiased.
- 7 The following samples are drawn from two normal populations test the hypothesis that the population variances are equal. **17.5**
Sample 1 :	2	8	6	10	8	8	6	3	1	3
Sample 2 :	5	7	4	1	2	8	3	9	6	
- 8 (a) Explain : **10**
 (i) Kruskal Wall's test.
 (ii) Wilcoxon signed rank test.
- (b) Explain the difference between parametric and nonparametric tests. **7.5**
